

Asia: VN/29084/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta luonnonsuojelulain muuttamiseksi - ennallistamissuunnitelma ja luonnonarvomarkkinoiden edistäminen

Lieventämishierarkiavelvoite ja luontoteko

Valitkaa alla olevista näkemyksenne mukainen vaihtoehto ja esittäkää sille perustelut lausunrossanne.

Vaihtoehto 1: Kestävyysraportointiin velvollisten yritysten pitäisi osoittaa kirjanpitolain mukaisella raportoinnillaan noudattavansa lieventämishierarkiaa, jotta niiden luontoteko voidaan hyväksyä rekisteriin. Velvollisuus ei ulottuisi yrityksiin tai muihin oikeushenkilöihin, joita kestävyysraportointivelvollisuus ei koskisi eli esimerkiksi pieniä ja keskusuuria yrityksiä, eikä esimerkiksi kuntia tai yksityishenkilöitä.

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Pohjanmaan liitto katsoo, että luontotekojen hyväksymistä koskevaan lainsäädäntöön ei tule kirjata mallia, jossa luonnonarvot nähtäisiin ensisijaisesti markkinoitavina yksikköinä ilman velvoitetta osoittaa omien haittojen vähentämistä. Siksi kannatamme vaihtoehtoa, jossa kestävyysraportointiin velvollisten yritysten on osoitettava lieventämishierarkian noudattaminen, jotta luontoteko voidaan hyväksyä rekisteriin.

Lieventämishierarkia (välttäminen, minimointi, ennallistaminen ja vasta viimeisenä hyvittäminen) on kansainvälisesti tunnustettu luontopolitiikan perusperiaate. Se varmistaa, että luontohaittoja ei siirretä paikasta toiseen tai korvata näennäisin keinoin. Ilman tätä periaatetta on olemassa merkittävä riski, että luonnonarvohehtaareita käytetään viherpesun välineenä, jolloin yritys voi osoittaa ”luontotekoja” vähentämättä lainkaan omia negatiivisia vaikutuksiaan.

Kestävyysraportointivelvollisten yritysten velvoittaminen lieventämishierarkian osoittamiseen on perusteltua, koska nämä yritykset toimivat markkinassa, jossa vaikutusten todentamiselta ja läpinäkyvyydeltä edellytetään korkeaa tasoa. Yrityksillä on jo käytössään raportointijärjestelmiä ja tietopohjaa, joiden avulla velvoitteen täyttäminen on realistista ja kohtuullista. Velvoite ei koskisi pk-yrityksiä, kuntia tai muita toimijoita, joita raportointivaatimukset eivät koske, eikä siten aiheuttaisi kohtuutonta hallinnollista taakkaa.

Ilman lieventämishierarkian vaatimusta luontotekojen rekisteri voisi muodostua järjestelmäksi, jossa luontoa kohdellaan pääosin kauppatarvarana. Tällainen kehitys vaarantaisi luonnonarvomarkkinoiden uskottavuuden ja heikentäisi yleisön luottamusta. On tärkeää, että luontotekojen rekisteri ohjaa aidosti luonnon tilan paranemiseen, eikä pelkästään mahdollista vastuiden ulkoistamista tai imagohyötyjen tavoittelua.

Pidämme perusteltuna ratkaisuna mallia, jossa lieventämishierarkian noudattaminen on selkeä edellytys rekisteröitävillä luontoteoilla silloin, kun kyseessä on suuryritys, jonka toiminnalla on laajalaisia ympäristövaikutuksia ja jonka vastuullisuustyöllä on laajaa yhteiskunnallista merkitystä. Näin voidaan varmistaa, että luonnonarvojen ostaminen ei korvaa oman toiminnan kehittämistä ja että luonnonarvomarkkinoiden perusta rakentuu aidon ja todennettavan luonnonlisäyksen varaan.

Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole muuta huomautettavaa asiaan liittyen.

Erkkilä Markus
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Isomäki Ritva
Pohjois-Pohjanmaan liitto